

- Herziene begroting 2009
Begroting 2010

A. Algemene inleiding en managementsamenvatting 5

A.1 Inleiding 5

A.2 Managementsamenvatting 7

A.3 Resultaten op hoofdlijnen per geleding 8

A.4 Personeelskosten 9

B. Grondslagen bij de begroting 11

C. Begroting van baten en lasten 12

D. Begroting van baten en lasten naar hoofdfunctie 14

E. Begroting van baten en lasten naar geleding 17

F. Overzicht eigen vermogen 21

G. Meerjarenprognose per hoofdfunctie 23

H. Financiële relaties 25

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleding 27

I.1 Bestuur en organisatie 27

I.2 HPA afdelingen 30

I.3 Bijzondere regelingen 38

I.4 Afdeling Voedsel en voeding 40

I.5 Afdeling Arbeid 43

I.6 Medebewind 50

A.1 Inleiding

Op 1 januari 1956 is het Hoofdproductschap Akkerbouw ingesteld. Het hoofdproductschap opereert onder de naam HPA en heeft een drietal taken:

- Het HPA vormt de werkorganisatie van het Productschap Akkerbouw (PA), het Productschap Diervoeder (PDV) en het Productschap Wijn (PW);
- Het HPA behartigt sectoroverschrijdende taken, indien de bovengenoemde productschappen eventueel samen met andere productschappen daartoe besluiten. Voorbeelden daarvan zijn de werkzaamheden die door de Afdeling Voedsel en voeding en de Afdeling Arbeid worden uitgevoerd;
- Het HPA voert een aantal marktordeningen van het Europese landbouwbeleid uit. Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft deze medebewindtaken gedelegeerd (delegated body) aan het HPA.

De financiering van het HPA geschiedt voor ongeveer 60% door LNV als vergoeding voor de uitvoering van de medebewindtaken. Het andere deel komt uit de opbrengst van heffingen bij ondernemingen die onder de drie akkerbouwproductschappen vallen.

Missie

De missie van het HPA is een kwalitatief hoogwaardige en kostenefficiënte uitvoering van de medebewindtaken en van de dienstverlening aan PA, PDV en PW.

Overeenkomstig artikel 118 van de Wet op de bedrijfsorganisatie biedt het dagelijks bestuur de begroting aan het bestuur aan. Het bestuur stelt jaarlijks een begroting en een jaarrekening vast.

Leeswijzer

Met ingang van de begroting 2009 van HPA is van de gelegenheid gebruik gemaakt de begroting compacter samen te stellen en herkenbaarder te maken voor de afdelingen en onderdelen. Hierna worden de afdelingen en onderdelen geledingen genoemd. Tevens is bij de HPA-afdelingen een onderscheid gemaakt in afdelingskosten (personeelsgerelateerd) en organisatiekosten (kosten die vanwege doelmatigheid en/of aansturing bij de desbetreffende afdeling worden verantwoord).

De begroting is opgedeeld in zes geledingen. Met ingang van de herziene begroting 2009 is de presentatie op de volgende punten gewijzigd:

Interne overboekingen

Binnen het HPA worden baten en lasten toegerekend aan een subfunctie. Vervolgens kunnen de subfuncties elkaar onderling kosten doorberekenen, via interne doorbelastingen. Om meer inzicht te geven worden deze doorberekeningen niet meer gesaldeerd gepresenteerd maar nu uitgesplitst in:

- Interne overboekingen aan;
- Interne overboekingen van.

Diensten aan en door derden

Onder diensten aan- en door derden werden zowel directe diensten vastgelegd zoals accountantskosten, advieskosten etc, als de doorbelaste kosten van en aan andere productschappen. Om meer inzicht te geven zijn de diensten derden nu uitgesplitst in:

- Diensten aan derden – direct (werkzaamheden verricht voor derden);
- Diensten aan derden – doorbelast (doorberekend aan andere productschappen);
- Diensten door derden – direct (directe lasten zoals accountantskosten, advieskosten etc.);
- Diensten door derden – doorbelast (doorberekend van andere productschappen).

De hoofdstukken A tot en met H gaan op hoofdlijnen in op het voorgenomen beleid en bevatten alle informatie die nodig is om aan de richtlijnen van de Verordening financiën bedrijfslichamen 1999 van de SER te voldoen. Tevens is in hoofdstuk A een managementsamenvatting opgenomen.

A. Algemene inleiding en managementsamenvatting

Hoofdstuk I bevat de informatie die op het niveau van de geleding nodig is, waaronder een gedetailleerde weergave van de afdelings- en organisatiekosten.

De hierna volgende indeling zal ook worden gehanteerd voor de jaarrekening. De hoofdstukken A tot en met H zijn onderhevig aan de controle van de jaarrekening door de externe accountant.

De indeling van het HPA is als volgt:

Geleding	Hoofdfunctie	Subfunctie
Bestuur & Organisatie	- Bestuur en algemeen	- Bestuur Algemeen - Voorzitter - Secretariaat - Adviseurs
HPA afdelingen	- Bestuur en algemeen	- Communicatie - Personeel & Organisatie - Interne Audit Dienst - Juridische en Bestuursaangelegenheden - Financiën, Planning en Control - Informatie- en Communicatie Technologie - Facilitaire Dienst - Exploitatie gebouw - Uitvoering Regelingen
Bijzondere regelingen	- Bestuur en algemeen	- Wachtgeld / Herstructurering - RIVU 2005
Voedsel en voeding	- Bestuur en algemeen	- Afdeling Voedsel en voeding
Arbeid	- Arbeid	- Afdeling Arbeid
Medebewind	- Medebewind	- Medebewind

A.2 Managementsamenvatting

Algemeen

Ten behoeve van de sectorproductschappen (PA, PDV en PW) is bij het HPA een gemeenschappelijke werkorganisatie ingericht. De autonome kosten hiervan worden gefinancierd door de sectorproductschappen. Dit gebeurt aan de hand van vooraf afgesproken bedragen, die of gebaseerd zijn op bestuurlijke afspraken of ontleend zijn aan geleverde dienstverlening (uren maal tarief), geborgd door een systeem van dienstverleningsovereenkomsten (DVO's).

Diensten aan derden - direct

In toenemende mate worden inkomsten gegenereerd ten behoeve van dienstverlening aan derden. Het betreft hier ondersteunende diensten aan organisaties binnen de PBO-sector, zoals Hoofdbedrijfschap Agrarische Groothandel, Bosschap, Productschap Dranken, Productschap Tuinbouw en Productschap Margarine, Vetten en Oliën. Daarnaast genereert het HPA beperkte inkomsten uit verhuur van kantoor- en vergaderruimte. Zekere huurders zijn het Productschap Dranken, het Psychologisch Adviesbureau Van Keep Development en het verzelfstandigde GMP+ International. Met het Asserinstituut zullen waarschijnlijk ook in 2010 afspraken worden gemaakt over de verhuur van onze grote vergaderzaal als examen- en/of collegiumruimte. Door voornoemde extra inkomsten zijn wij in staat de formatiereductie bij de ondersteunende afdelingen te beperken, waardoor deze afdelingen beter in staat zullen zijn de kwaliteit van de dienstverlening op een blijvend hoog niveau te houden, zonder verhoging van de kosten voor de vaste financiers.

Rente

De rente inkomsten van de lopende bankrekeningen en van de HPA beleggingen waren in de begroting 2009 opgenomen als inkomsten van het HPA. Aangezien zowel de liquide middelen als de beleggingen van het HPA zogenoemd sectoraal geld is, is besloten vanaf de herziene begroting 2009 de renteinkomsten toe te rekenen aan deze sectoren. Verdeling vindt plaats op basis van de gemiddelde rekening-courant saldi van de te onderscheiden productschappen met het HPA.

Verzelfstandiging PDV GMP+

Gecomplieerde factor in de begroting 2010 is de verzelfstandiging van een deel van het PDV, GMP+. Hierdoor stijgen bij ongewijzigd beleid de kosten van de overige financiers. Door de overige financiers en het bestuur HPA is expliciet aangegeven dat dit niet gewenst is. Daarbij komt dat we binnen het Akkerbouwcluster de stilzwijgende afspraak hebben dat de gevolgen van grote veranderingen binnen één van de aangesloten schappen voor de andere aangesloten schappen zo veel als mogelijk beperkt moeten blijven. In ieder geval is dan de lijn dat in overleg wordt getreden met de andere schappen en deze schappen een acceptabele periode de tijd krijgen om in te kunnen spelen op de nieuwe organisatorische en financiële situatie. Als we een periode van twee jaren beschouwen als een redelijke termijn waarbinnen het HPA en de financiers zich geleidelijk kunnen aanpassen aan de nieuwe organisatorische en financiële situatie, bedraagt het te compenseren bedrag € 400.000 (€ 270.000 in 2010 en € 130.000 in 2011). Dit bedrag is opgebouwd uit volledige compensatie in het eerste jaar, inclusief gedeerde huur- en service inkomsten en een compensatie in het tweede jaar ter grootte van 50%. Inmiddels heeft GMP+ International besloten zich de komende drie jaren te huisvesten in het pand van het HPA. Daarnaast wordt gedacht over het afnemen van meerdere diensten van HPA afdelingen. Zo is in ieder geval overeengekomen dat GMP+ International diensten zal afnemen van de afdelingen P&O en JBA. Over de offerte die is uitgebracht betreffende financiële en personeel/salaris-administratie is nog geen beslissing genomen. De feitelijke inkomsten die het HPA ontvangt van GMP+ International worden in minder gebracht op het te compenseren bedrag.

Meerjarenprognose

Bij de meerjarenprognose is bij de hoofdfunctie Bestuur en algemeen rekening gehouden met een licht dalend personeelsbestand en het voornemen van het bestuur om het resultaat op nihil te brengen. Bij Medebewind is het budgettair kader leidend voor de meerjarenprognose.

A.3 Resultaten op hoofdlijnen per geleding

Bestuur en Organisatie:

Bestuur algemeen

In de begroting 2009 was rekening gehouden met een korting op de doorbelasting van de HPA ondersteunende afdelingen. Door gerealiseerde efficiëncymaatregelen bij de HPA afdelingen en een stijging van inkomsten van derden, hebben we de zogenoemde autonome korting kunnen terugbrengen van € 225.000 (begroot 2009) naar € 72.500 (herzien begroot 2009).

HPA afdelingen

Mede door het verzelfstandigen van PDV GMP+ is aan de HPA afdelingen in 2010 een taakstelling opgelegd van circa € 160.000. De HPA afdelingen hebben de opgelegde bezuiniging ruimschoots gerealiseerd in de begroting van 2010. Een belangrijk deel wordt gerealiseerd door kostenreductie door middel van het verder doorvoeren van efficiëncymaatregelen en het reduceren van de formatie alsmede het verlagen van reserveringen voor hardware (€ 275.000). Een ander deel wordt gerealiseerd door het verlenen van diensten aan derden (€ 84.200). Hierdoor zijn de begrote kosten van de HPA afdelingen voor 2010 fors afgenomen. Vooralnog zijn de inkomsten inzake diensten aan derden bij de betreffende afdelingen geboekt. Besluitvorming over de consequenties van mogelijke positieve resultaten moet nog plaatsvinden.

Bijzondere regelingen

In tegenstelling tot de begroting 2009 is in de herziene begroting 2009 en de begroting 2010 geen rekening gehouden met kosten inzake de regelingen Wachtgeld / Herstructurering en RIVU 2005, aangezien de autonome lasten reeds in het verleden zijn genomen en deze lasten nu uit de gevormde voorziening gefinancierd worden. Een uitzondering hierop is het aandeel wat ten laste komt van Medebewind. De financiering van het aandeel Medebewind vindt plaats op kasbasis. Dit betekent dat tegenover het aandeel medebewind in de voorziening een rekening-courant vordering is opgenomen in de balans. Jaarlijks worden de werkelijke kosten gedeclareerd bij het ministerie en neemt de rekening-courant vordering af. Het aandeel van Medebewind is vanaf de herziene begroting 2009 rechtstreeks opgenomen onder overige lasten bij de hoofdfunctie Medebewind.

Afdeling Voedsel en voeding

De Afdeling Voedsel en voeding heeft in 2009 en 2010 een resultaat. Dit betreft een resultaat uit normale bedrijfsvoering en daarnaast in 2009 een incidentele bate van het project 2e lijnsadvies. De reserve die hierdoor wordt gevormd, zal in overleg met de secretaris van het Productschap Akkerbouw besteed worden aan specifieke projecten.

Afdeling Arbeid

De Afdeling Arbeid heeft in 2009 nagekomen lasten inzake de projecten Grondstofallergie en Endotoxinen. De reserve die res-teert is een -geoordeelde- reserve voor specifieke projecten. Ook deze reserve zal in overleg met de secretaris van het Product-schap Akkerbouw worden besteed.

Medebewind

Het HPA heeft met betrekking tot de vergoeding voor de medebewindsactiviteiten en ombuigingsmaatregelen uit het coalitieakkoord 2007-2011 een efficiëncytaakstelling voor medebewind HPA gekregen van € 301.000. Het HPA dient met haar begroting binnen het financieel kader te blijven van € 11.737.000. In het najaar van 2008, is door HPA de begroting 2009 ingediend van € 9.322.700. Op 11 februari 2009 is er voor deze begroting een goedkeuring verleend door het ministerie van LNV. De herziene begroting 2009 komt uit op € 8.496.900 en de begroting 2010 op € 7.981.900. Een aandachtspunt is wel dat het HPA gezien de onzekere toekomst inzake het uitvoeren van medebewindregelingen uiterst terughoudend is met betrekking tot investeringen in kantoorinventaris en het ontwikkelen en aanpassen van de geautomatiseerde PO-systemen.

A.4 Personeelskosten

Salarissen

De salarissen zijn gebaseerd op de Kaderverordening Arbeidsvoorwaarden HPA 2003 en zijn uitgewerkt in de CAO voor de PBO-sector. In de herziene begroting 2009 is rekening gehouden met een salarisverhoging per 01-04-2009 van 1% en voor 2010 met 0,5% per 1 januari 2010. Verder is voor 2010 rekening gehouden met een verdere stijging van 0,55% van de eindejaarsuitkering.

Zowel in de herziene begroting 2009 als in de begroting 2010 is een opslag van 1,5% van de salarissen doorgevoerd ten behoeve van de opbouw van een financiële buffer bij het HPA. Na jaren interen op het eigen vermogen, zijn de financiële reserves van het HPA vrijwel geslonken tot nihil. Dit komt de doeltreffendheid van de bedrijfsvoering van het HPA niet ten goede. Zonder financiële reserve is het management van het HPA genoodzaakt om bij iedere wijziging een formeel besluitvormingstraject in gang te zetten. Een (beperkte) financiële buffer kan dit voorkomen, waardoor er daadkrachtig kan worden gemanaged en dit uiteraard op de lange termijn kostenbesparend is. De eerste effecten zullen zichtbaar worden in de jaarrekening 2009.

Pensioenpremie

In de begroting 2009 was rekening gehouden met een totale pensioenpremie van 6%, waarvan 4% werkgeversbijdrage. Pensioenfondsen zijn in 2008 hard geraakt door de kredietcrisis. In het licht van het vorenstaande heeft het bestuur van PFP het besluit moeten nemen om de premiekorting verder af te bouwen in de richting van de (wettelijk te berekenen) kostendekkende premie. De totale premie voor 2009 is verhoogd van 6% van de pensioengrondslag naar 12%. Voor 2010 heeft een verhoging plaats tot 21% van de pensioengrondslag. Als gevolg van de vaste verdeling van 2/3e deel ten laste van de werkgever en 1/3e deel ten laste van de werknemer betekent dit dat de premie voor de werkgever in 2009 uitkomt op 8% en voor de werknemer op 4% en in 2010 14% voor de werkgever en 7% voor de werknemer.

Overige personeelskosten

Onder overige personeelskosten zijn kosten begroot als belaste- en onbelaste vergoedingen, opleidingskosten, ondernemingsraad, arbo en vitaliteitsbeleid.

	Begroting 2010	Herziene begroting 2009	Begroting 2009	Rekening 2008
Salarissen	7.134.100	7.314.400	8.959.500	8.162.200
Wettelijke sociale lasten	880.800	902.700	744.200	996.400
Pensioenpremie	959.400	555.700	322.500	131.200
Overige personeelskosten	992.100	938.200	1.346.000	989.000
totaal personeelskosten	9.966.400	9.711.000	11.372.200	10.278.800

Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens

Sinds 1 maart 2006 is de Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (WOPT) van kracht. De wet regelt dat een instelling die overwegend uit publieke middelen is gefinancierd, jaarlijks het belastbaar jaarinkomen van functionarissen zal publiceren indien dit belastbaar jaarloon uitstijgt boven een vastgesteld gemiddeld ministersalaris (voor 2008 vastgesteld op € 181.000). Deze situatie doet zich bij het HPA niet voor.

A.4.1 Formatieoverzicht

Gemiddelde formatie

(in full-time equivalenten)

	Begroting 2010	Herziene begroting 2009	Begroting 2009	Rekening 2008
Voorzitter	1,0	1,0	1,0	1,0
Secretariaat	5,3	5,9	5,7	4,9
Adviseurs	2,0	-	-	-
Afdelingen:				
Communicatie	4,0	2,9	3,0	2,8
Personeel & Organisatie	5,8	6,1	5,2	6,2
Juridische- en Bestuursaangelegenheden	5,1	5,1	5,7	5,9
Interne Auditdienst	5,9	5,9	5,9	6,1
Financiën, Planning en Control	19,3	20,9	21,0	23,0
Informatie- en Communicatie Technologie	10,4	10,7	10,6	11,6
Facilitaire Dienst	6,5	9,5	8,7	10,3
Exploitatie Gebouw	10,0	10,0	10,0	10,2
Uitvoering Regelingen	56,4	61,4	68,1	70,1
<i>totaal afdelingen</i>	<i>123,4</i>	<i>132,5</i>	<i>138,2</i>	<i>146,2</i>
Afdeling Voedsel en voeding	5,3	5,3	5,4	5,0
Afdeling Arbeid	6,0	6,0	5,9	4,4
Diversen:				
Detachering	-	-	0,6	1,8
WAO	-	0,3	0,3	1,3
<i>totaal diversen</i>	<i>-</i>	<i>0,3</i>	<i>0,9</i>	<i>3,1</i>
<i>totaal (actief)</i>	<i>143,0</i>	<i>151,0</i>	<i>157,1</i>	<i>164,6</i>
Bijzondere regelingen:				
Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005	9,4	9,9	10,7	11,5
Herstructurering	12,8	19,5	25,1	14,4
Detachering Europese Commissie	-	-	-	0,3
<i>totaal bijzondere regelingen (niet actief)</i>	<i>22,2</i>	<i>29,4</i>	<i>35,8</i>	<i>26,2</i>
totaal	165,2	180,4	192,9	190,8

De begroting is opgesteld met inachtneming van de aanwijzingen als gegeven in de Verordening financiën bedrijfslichamen 1999 (gewijzigd op 24 juni 2005) van de Sociaal Economische Raad (SER).

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn als volgt:

- Vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid;
- Schulden worden gewaardeerd op nominale waarde;
- Belegde gelden worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs of de marktwaarde. De marktwaarde wordt aangepast indien een eventuele waardevermindering of -vermeerdering naar verwachting duurzaam is;
- De voorziening met betrekking tot de wachtgeldverplichtingen / herstructurering is gewaardeerd tegen nominale waarde, rekening houdend met te verwachten WAO-uitkeringen;
- De voorziening voor verplichtingen op grond van de Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005 (RIVU) is gewaardeerd tegen de nominale waarde van toekomstige geïndexeerde verplichtingen tot en met 2012, bestaande uit doorbetaalde salaris-emolumenten en sociale lasten tot aan de pensioengerechtigde leeftijd, verminderd met door deelnemers gecedeerd FSP-kapitaal;
- De voorziening voor meerjarig onderhoud dient tot een gelijkmatige verdeling van lasten van meerjarig groot onderhoud. De jaarlijkse dotaties zijn gebaseerd op een meerjarenplan;
- Investerings in inventaris worden in het jaar van aanschaf volledig afgeschreven, tenzij de financiering anders geregeld is. De andere financiering houdt hoofdzakelijk verband met afspraken die gemaakt zijn inzake de uitvoering van medebewindtaken;
- Baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben;
- De lasten inzake financiële relaties die betrekking hebben op meerdere jaren worden verantwoord in het jaar van toekenning indien de financiering reeds aanwezig is. De lasten worden naar rato van de looptijd toegerekend indien ook de financiering over deze periode is gespreid.

C.

Begroting van baten en lasten

	Begroting 2010	Herziene begroting 2009	Begroting 2009	Rekening 2008
Baten				
Heffingen	-	-	-	-
Retributies	-	-	-	-
Diensten aan derden - direct	490.400	527.200	12.700	147.600
Diensten aan derden - doorbelast	3.841.200	3.798.400	3.407.200	3.119.500
Rente	-	-	75.000	193.400
Vergoeding opgedragen taken	7.981.900	8.496.900	8.395.500	7.873.800
Niet bestede subsidies / diensten door derden	-	-	-	-
Overige baten	290.000	153.500	2.675.800	2.678.000
<i>subtotaal baten</i>	<i>12.603.500</i>	<i>12.976.000</i>	<i>14.566.200</i>	<i>14.012.300</i>
Interne overboekingen (aan)	7.061.300	7.312.200	9.059.700	8.425.700
totaal baten	19.664.800	20.288.200	23.625.900	22.438.000
Lasten				
Personeelskosten	9.966.400	9.711.000	11.372.200	10.278.800
Reis-, verblijf- en representatiekosten	133.000	127.500	127.300	139.600
Huisvestingskosten	346.800	274.700	980.900	1.379.000
Bureaunkosten	866.900	1.038.300	954.900	998.200
Vergaderkosten	7.500	7.500	18.400	6.300
Financiële relaties	88.900	238.700	-	121.300
Diensten door derden - direct	463.500	560.300	899.400	444.000
Diensten door derden - doorbelast	304.500	290.100	356.100	334.900
Overige lasten	398.100	755.600	4.900	111.100
<i>subtotaal lasten</i>	<i>12.575.600</i>	<i>13.003.700</i>	<i>14.714.100</i>	<i>13.813.200</i>
Interne overboekingen (van)	7.061.300	7.312.200	9.059.700	8.425.700
totaal lasten	19.636.900	20.315.900	23.773.800	22.238.900
Resultaat	27.900	(27.700)	(147.900)	199.100
Stand van de reserve				
Reserves 01/01	549.000	576.700	559.200	377.600
Reserves 31/12	576.900	549.000	411.300	576.700

Toelichting op begroting van baten en lasten

Met ingang van de herziene begroting 2009 zijn er een aantal wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de rubricering en presentatie. De belangrijkste wijzigingen en mutaties worden hier toegelicht:

Diensten aan derden – direct

De stijging bij diensten aan derden – direct wordt volledig verklaard door het feit dat hier nu alle door het HPA verleende diensten aan externe relaties zijn opgenomen. Voorheen werden deze inkomsten onder overige baten verantwoord.

Rente

De rente inkomsten van de lopende bankrekeningen en van de HPA beleggingen waren in de begroting 2009 opgenomen als inkomsten van het HPA. Aangezien zowel de liquide middelen als de beleggingen van het HPA zogenoemd sectoraal geld is, is besloten vanaf de herziene begroting 2009 de renteinkomsten toe te rekenen aan deze sectoren.

Overige baten

Buiten de mutatie met betrekking tot de diensten door derden – direct zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd; de inkomsten uit doorberekende huur- en servicekosten zijn nu als negatieve lasten opgenomen onder de rubriek huisvestingskosten. Het gevolg hiervan is dat er meer inzicht in de lasten en de doorberekening hiervan zichtbaar wordt. Het betreft hier een bedrag van circa € 700.000. Als laatste werden tot en met de begroting 2009 de lasten inzake de bijzondere regelingen onder personeelskosten opgenomen. Aangezien het autonome aandeel hiervan ten laste van de destijds getroffen voorziening kwam, werd hetzelfde bedrag als overige baten opgenomen. Met ingang van de herziene begroting 2009 is deze registratie achterwege gebleven en is alleen het medebewindaandeel onder overige lasten bij de hoofdfunctie Medebewind opgenomen. Het betreft hier een bedrag van circa € 1.400.000.

Interne overboekingen (aan en van)

De daling van de interne overboekingen (aan en van) wordt met name veroorzaakt doordat de doorberekeningen van de HPA afdelingen aan de hoofdfunctie Medebewind behoorlijk zijn gedaald en de bijzondere regelingen nu direct zijn opgenomen onder de overige lasten bij Medebewind.

Personeelskosten

De daling bij personeelskosten wordt met name veroorzaakt door het niet meer opnemen van de bijzondere regelingen (zie overige baten) en een licht dalend personeelsbestand.

Huisvestingskosten

De toelichting op de daling van de huisvestingskosten is opgenomen onder overige baten.

Financiële relaties

Onder financiële relaties zijn in de herziene begroting 2009 en begroting 2010 projecten opgenomen van de afdeling Voedsel en voeding en van de afdeling Arbeid.

Diensten door derden - direct

De verlaging bij diensten door derden – direct wordt verklaard door het feit dat er momenteel een terughoudend beleid is met betrekking tot het aanpassen van de PO systemen. Gezien de onzekere toekomst van de medebewindregelingen worden momenteel alleen de noodzakelijke aanpassingen gedaan. Het betreft hier een bedrag van € 275.000.

D.

Begroting van baten en lasten naar hoofdfunctie

Begroting 2010

	Totaal generaal	Bestuur en algemeen	Arbeid	Medebewind
Baten				
Heffingen	-	-	-	-
Retributies	-	-	-	-
Diensten aan derden - direct	490.400	269.900	220.500	-
Diensten aan derden - doorbelast	3.841.200	3.436.200	405.000	-
Rente	-	-	-	-
Vergoeding opgedragen taken	7.981.900	-	-	7.981.900
Niet bestede subsidies / diensten door derden	-	-	-	-
Overige baten	290.000	290.000	-	-
<i>subtotaal baten</i>	<i>12.603.500</i>	<i>3.996.100</i>	<i>625.500</i>	<i>7.981.900</i>
Interne overboekingen (aan)	7.061.300	7.061.300	-	-
totaal baten	19.664.800	11.057.400	625.500	7.981.900
Lasten				
Personeelskosten	9.966.400	9.476.000	490.400	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	133.000	115.400	9.600	8.000
Huisvestingskosten	346.800	311.400	29.900	5.500
Bureaunkosten	866.900	681.200	5.700	180.000
Vergaderkosten	7.500	6.500	1.000	-
Financiële relaties	88.900	-	88.900	-
Diensten door derden - direct	463.500	173.500	-	290.000
Diensten door derden - doorbelast	304.500	28.300	-	276.200
Overige lasten	398.100	2.500	-	395.600
<i>subtotaal lasten</i>	<i>12.575.600</i>	<i>10.794.800</i>	<i>625.500</i>	<i>1.155.300</i>
Interne overboekingen (van)	7.061.300	234.700	-	6.826.600
totaal lasten	19.636.900	11.029.500	625.500	7.981.900
Resultaat	27.900	27.900	-	-
Stand van de reserve				
Reserves 01/01	549.000	435.100	113.900	-
Reserves 31/12	576.900	463.000	113.900	-

D. Begroting van baten en lasten naar hoofdfunctie

Herziene begroting 2009

	Totaal generaal	Bestuur en algemeen	Arbeid	Medebewind
Baten				
Heffingen	-	-	-	-
Retributies	-	-	-	-
Diensten aan derden - direct	527.200	380.300	146.900	-
Diensten aan derden - doorbelast	3.798.400	3.331.900	466.500	-
Rente	-	-	-	-
Vergoeding opgedragen taken	8.496.900	-	-	8.496.900
Niet bestede subsidies / diensten door derden	-	-	-	-
Overige baten	153.500	153.500	-	-
<i>subtotaal baten</i>	<i>12.976.000</i>	<i>3.865.700</i>	<i>613.400</i>	<i>8.496.900</i>
Interne overboekingen (aan)	7.312.200	7.312.200	-	-
totaal baten	20.288.200	11.177.900	613.400	8.496.900
Lasten				
Personeelskosten	9.711.000	9.315.800	395.200	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	127.500	109.800	9.700	8.000
Huisvestingskosten	274.700	241.100	28.300	5.300
Bureaunkosten	1.038.300	852.600	5.700	180.000
Vergaderkosten	7.500	6.500	1.000	-
Financiële relaties	238.700	104.500	134.200	-
Diensten door derden - direct	560.300	255.300	-	305.000
Diensten door derden - doorbelast	290.100	17.900	-	272.200
Overige lasten	755.600	12.200	56.200	687.200
<i>subtotaal lasten</i>	<i>13.003.700</i>	<i>10.915.700</i>	<i>630.300</i>	<i>1.457.700</i>
Interne overboekingen (van)	7.312.200	273.000	-	7.039.200
totaal lasten	20.315.900	11.188.700	630.300	8.496.900
Resultaat	(27.700)	(10.800)	(16.900)	-
Stand van de reserve				
Reserves 01/01	576.700	445.900	130.800	-
Reserves 31/12	549.000	435.100	113.900	-

E.

Begroting van
baten en lasten
naar geleding

Begroting 2010

	Totaal generaal	Bestuur & organisatie	Afdelingen	Bijzondere regelingen	Afdeling Voedsel en voeding	Afdeling Arbeid	Medebewind
Lasten							
Personeelskosten	9.966.400	763.500	8.227.000	-	485.500	490.400	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	133.000	61.000	31.900	-	22.500	9.600	8.000
Huisvestingskosten	346.800	62.000	222.300	-	27.100	29.900	5.500
Bureaucosten	866.900	21.300	653.400	-	6.500	5.700	180.000
Vergaderkosten	7.500	6.500	-	-	-	1.000	-
Diensten door derden - direct	463.500	12.000	151.500	-	10.000	-	290.000
Diensten door derden - doorbelast	304.500	28.300	-	-	-	-	276.200
Overige lasten	398.100	2.500	-	-	-	-	395.600
<i>totaal apparaatskosten</i>	12.486.700	957.100	9.286.100	-	551.600	536.600	1.155.300
Sectoractiviteiten	88.900	-	-	-	-	88.900	-
<i>subtotaal lasten</i>	12.575.600	957.100	9.286.100	-	551.600	625.500	1.155.300
Interne overboekingen (van)	7.061.300	234.700	-	-	-	-	6.826.600
totaal lasten	19.636.900	1.191.800	9.286.100	-	551.600	625.500	7.981.900
Financiering							
Diensten aan derden - direct	490.400	-	86.600	-	183.300	220.500	-
Diensten aan derden - doorbelast	3.841.200	525.900	2.523.800	-	386.500	405.000	-
Vergoeding opgedragen taken	7.981.900	-	-	-	-	-	7.981.900
Overige baten	290.000	290.000	-	-	-	-	-
<i>subtotaal baten</i>	12.603.500	815.900	2.610.400	-	569.800	625.500	7.981.900
Interne overboekingen (aan)	7.061.300	352.400	6.708.900	-	-	-	-
totaal financiering	19.664.800	1.168.300	9.319.300	-	569.800	625.500	7.981.900
Resultaat	27.900	(23.500)	33.200	-	18.200	-	-
Stand van de reserve							
Reserve 01/01	549.000	281.600	51.000	-	102.500	113.900	-
Reserve 31/12	576.900	258.100	84.200	-	120.700	113.900	-

Herziene begroting 2009

	Totaal generaal	Bestuur & organisatie	Afdelingen	Bijzondere regelingen	Afdeling Voedsel en voeding	Afdeling Arbeid	Medebewind
Lasten							
Personeelskosten	9.711.000	624.500	8.231.100	-	460.200	395.200	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	127.500	56.000	31.300	-	22.500	9.700	8.000
Huisvestingskosten	274.700	48.000	167.400	-	25.700	28.300	5.300
Bureaustkosten	1.038.300	16.800	829.300	-	6.500	5.700	180.000
Vergaderkosten	7.500	6.500	-	-	-	1.000	-
Diensten door derden - direct	560.300	12.000	233.300	-	10.000	-	305.000
Diensten door derden - doorbelast	290.100	17.900	-	-	-	-	272.200
Overige lasten	755.600	2.500	-	-	9.700	56.200	687.200
<i>totaal apparaatskosten</i>	12.765.000	784.200	9.492.400	-	534.600	496.100	1.457.700
Sectoractiviteiten	238.700	-	-	-	104.500	134.200	-
<i>subtotaal lasten</i>	13.003.700	784.200	9.492.400	-	639.100	630.300	1.457.700
Interne overboekingen (van)	7.312.200	271.300	-	-	1.700	-	7.039.200
totaal lasten	20.315.900	1.055.500	9.492.400	-	640.800	630.300	8.496.900
Financiering							
Diensten aan derden - direct	527.200	-	194.600	-	185.700	146.900	-
Diensten aan derden - doorbelast	3.798.400	524.400	2.451.700	-	355.800	466.500	-
Vergoeding opgedragen taken	8.496.900	-	-	-	-	-	8.496.900
Overige baten	153.500	20.000	-	-	133.500	-	-
<i>subtotaal baten</i>	12.976.000	544.400	2.646.300	-	675.000	613.400	8.496.900
Interne overboekingen (aan)	7.312.200	415.100	6.897.100	-	-	-	-
totaal financiering	20.288.200	959.500	9.543.400	-	675.000	613.400	8.496.900
Resultaat	(27.700)	(96.000)	51.000	-	34.200	(16.900)	-
Stand van de reserve							
Reserve 01/01	576.700	377.600	-	-	68.300	130.800	-
Reserve 31/12	549.000	281.600	51.000	-	102.500	113.900	-

F.

Overzicht eigen
vermogen

Op grond van artikel 31 van de Verordening financiën bedrijfslichamen 1999 van de Sociaal Economische Raad (SER) worden reserves onderscheiden naar:

- Algemene reserve
De algemene reserve is de reserve van de hoofdfunctie Bestuur en algemeen;
- Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn de reserves (van de overige hoofdfuncties) met een bijzondere bestemming, bepaald door het bestuur;
- Bestemmingsfondsen
Bestemmingsfondsen zijn reserves met een bijzondere bestemming, waarbij een bestedingsbeperking is aangebracht door derden.

Het eigen vermogen bestaat uit de som van de algemene reserve, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen. Op grond van artikel 34 van de Verordening financiën bedrijfslichamen 1999 hanteert de SER als norm dat de som van de algemene reserve en de bestemmingsreserves maximaal gelijk is aan het totaal van de lasten over het verslagjaar.

Het eigen vermogen van het HPA is als volgt opgebouwd:

	Begroting 2010	Herziene begroting 2009	Rekening 2008
Algemene reserve			
Bestuur en algemeen (inclusief Afdelingen)	342.300	332.600	377.600
Afdeling Voedsel en voeding	120.700	102.500	68.300
Afdeling Arbeid	113.900	113.900	130.800
totaal algemene reserve	576.900	549.000	576.700
Totaal eigen vermogen	576.900	549.000	576.700
Vermogenstoets			
Totaal algemene reserve	576.900	549.000	576.700
Totaal eigen vermogen	576.900	549.000	576.700
Totale jaarlasten	12.575.600	13.003.700	13.813.200
Eigen vermogen ten opzichte van de jaarlasten	4,6%	4,2%	4,2%

G.

Meerjaren
prognose per
hoofdfunctie

	Prognose 2013	Prognose 2012	Prognose 2011	Begroting 2010
Bestuur en algemeen				
Baten	11.550.000	11.350.000	11.100.000	11.057.400
Lasten	11.600.000	11.400.000	11.200.000	11.029.500
resultaat	(50.000)	(50.000)	(100.000)	27.900
Stand van de reserve 01/01	313.000	363.000	463.000	435.100
Stand van de reserve 31/12	263.000	313.000	363.000	463.000
Arbeid				
Baten	612.600	575.000	575.000	625.500
Lasten	625.500	625.500	625.500	625.500
resultaat	(12.900)	(50.500)	(50.500)	-
Stand van de reserve 01/01	12.900	63.400	113.900	113.900
Stand van de reserve 31/12	-	12.900	63.400	113.900
Medebewind				
Baten	8.300.000	8.200.000	8.100.000	7.981.900
Lasten	8.300.000	8.200.000	8.100.000	7.981.900
resultaat	-	-	-	-
Stand van de reserve 01/01	-	-	-	-
Stand van de reserve 31/12	-	-	-	-
Totaal				
Baten	20.462.600	20.125.000	19.775.000	19.664.800
Lasten	20.525.500	20.225.500	19.925.500	19.636.900
resultaat	(62.900)	(100.500)	(150.500)	27.900
Stand van de reserve 01/01	325.900	426.400	576.900	549.000
Stand van de reserve 31/12	263.000	325.900	426.400	576.900

PBO toets

De doelstellingen van het HPA sluiten aan op het Instellingsbesluit akkerbouwproductschappen en passen binnen de kaders, zoals geformuleerd in art. 71 van de Wet op de bedrijfsorganisatie. Teneinde deze doelstellingen te realiseren verricht het HPA activiteiten, die ten goede komen aan alle ondernemingen en personen waarvoor het HPA is ingesteld of die behoren tot een branche of sector binnen de werkingssfeer van het HPA en de daarbij betrokken personen. Deze activiteiten worden of door het HPA zelf verricht, of worden uit doelmatigheidsoogpunt en onder strikte voorwaarden uitbesteed aan derden of er wordt een financiële bijdrage verleend aan (onderzoek)programma's, die aansluiten bij de doelstellingen van het HPA. De hiervoor genoemde strikte voorwaarden betreffen onder meer periodieke (inhoudelijke en financiële) voortgangsrapportages en de toetsing op effectiviteit en efficiency.

In het geval dat het HPA subsidies verstrekt of een financiële bijdrage verleent aan (onderzoek)programma's, dient op grond van de Vfb 99 en het Besluit Beleidsregels van de SER de betreffende financiële relatie te worden vermeld, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar:

- Benoemingsgerechtigde organisaties en instellingen waarin deze organisaties participeren (dragende organisaties);
- Overige organisaties (niet-dragende organisaties).

In tabel I wordt een overzicht verstrekt van de financiële relaties vanaf € 50.000.

In deze begroting zijn geen financiële relaties die in tabel I of tabel II opgenomen moeten worden.

I Financiële relaties met niet-dragende organisaties

II Financiële relaties met dragende organisaties

I.

Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleding

I.1 Bestuur en organisatie

Onder de sector Bestuur & organisatie worden de kosten verantwoord die verbonden zijn met de algemene bestuurskosten, voorzitter, beleidssecretariaat en adviseurs.

Bestuurskosten Algemeen

Onder Bestuur Algemeen worden de kosten verantwoord van het bestuur, zoals de deelname aan bestuursvergaderingen. Verder zijn er alle activiteiten ondergebracht die (nog) niet aan één van de andere subfuncties kunnen worden toegerekend.

Voorzitter

De voorzitter van het HPA is tevens voorzitter van PA, PDV en PW en daaronder ressorterende (artikel 88a) commissies. De kosten worden doorberekend op basis van de Verordening HPA Bezoldiging Voorzitter 2004.

	Begroting 2010	Herziene begroting 2009	Begroting 2009	Rekening 2008
Salariskosten (vaste vergoeding)	155.900	155.500	157.500	149.600
Overige personeelskosten	30.200	21.000	18.900	11.100
totaal personeelskosten	186.100	176.500	176.400	160.700

De stijging van de overige personeelskosten worden met name veroorzaakt door de verhoging van de pensioenpremie.

Beleidssecretariaat

Ter ondersteuning van de werkorganisatie beschikt het productschap over een adjunct-secretaris en secretaressen. De personeelskosten en de hieraan gerelateerde kosten worden onder de subfunctie Secretariaat vastgelegd. Het secretariaat bestaat uit 5 medewerkers. De stijging van de personeelskosten in 2009 houden verband met overdrachtswerkzaamheden inzake directieopvolging.

Adviseurs

Met ingang van de begroting 2010 zijn onder Bestuur & organisatie twee adviseurs opgenomen die uitsluitend medebewindtallen uitvoeren. Deze adviseurs werden voorheen onder de afdelingen FPC en Uitvoering regelingen verantwoord, maar zijn in 2010 vanwege doelmatigheid onder directe verantwoordelijkheid gebracht van de adjunct-secretaris van het HPA.

Financieringsoverzicht Bestuur en organisatie	Begroting 2010				
	Totaal Bestuur en organisatie	Bestuur Algemeen	Voorzitter	Secretariaat	Adviseurs
Lasten					
Afdelingskosten:					
Personeelskosten	763.500	1.000	186.100	371.900	204.500
Reis-, verblijf- en representatiekosten	61.000	16.500	31.500	8.000	5.000
Huisvestingskosten	62.000	-	14.600	36.400	11.000
Bureaunkosten	21.300	5.000	3.300	8.500	4.500
Vergaderkosten	6.500	6.500	-	-	-
Diensten door derden - direct	12.000	12.000	-	-	-
Diensten door derden - doorbelast	28.300	28.300	-	-	-
Overige lasten	2.500	2.500	-	-	-
<i>totaal afdelingskosten</i>	<i>957.100</i>	<i>71.800</i>	<i>235.500</i>	<i>424.800</i>	<i>225.000</i>
Interne overboekingen (van)	234.700	234.700	-	-	-
totaal lasten	1.191.800	306.500	235.500	424.800	225.000
Financiering					
Financiering afdelingskosten:					
<i>Diensten aan derden - doorbelast:</i>					
Productschap Akkerbouw	287.600	105.200	70.600	111.800	-
Productschap Diervoeder	185.500	105.200	58.900	21.400	-
Productschap Wijn	116.100	52.600	47.100	16.400	-
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	<i>589.200</i>	<i>263.000</i>	<i>176.600</i>	<i>149.600</i>	<i>-</i>
Overige baten	20.000	20.000	-	-	-
Interne overboekingen (aan):					
Medebewind	324.400	-	-	99.400	225.000
Bestuur Algemeen	234.700	-	58.900	175.800	-
<i>totaal financiering afdelingskosten</i>	<i>1.168.300</i>	<i>283.000</i>	<i>235.500</i>	<i>424.800</i>	<i>225.000</i>
Financiering organisatiekosten:					
<i>Diensten aan derden - doorbelast:</i>					
Productschap Akkerbouw	(48.600)	(48.600)	-	-	-
Productschap Wijn	(14.700)	(14.700)	-	-	-
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	<i>(63.300)</i>	<i>(63.300)</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Overige baten	270.000	270.000	-	-	-
Interne overboekingen (aan):					
Medebewind	(206.700)	(206.700)	-	-	-
<i>totaal financiering organisatiekosten</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
totaal financiering	1.168.300	283.000	235.500	424.800	225.000
Resultaat	(23.500)	(23.500)	-	-	-
Stand van de reserve					
Reserve 01/01	281.600	281.600	-	-	-
Reserve 31/12	258.100	258.100	-	-	-

Financieringsoverzicht Bestuur en organisatie	Herziene begroting 2009			
	Totaal Bestuur en organisatie	Bestuur Algemeen	Voorzitter	Secretariaat
Lasten				
Afdelingskosten:				
Personeelskosten	624.500	1.000	176.500	447.000
Reis-, verblijf- en representatiekosten	56.000	16.500	31.500	8.000
Huisvestingskosten	48.000	-	13.800	34.200
Bureaunkosten	16.800	5.000	3.300	8.500
Vergaderkosten	6.500	6.500	-	-
Diensten door derden - direct	12.000	12.000	-	-
Diensten door derden - doorbelast	17.900	17.900	-	-
Overige lasten	2.500	2.500	-	-
<i>subtotaal lasten</i>	<i>784.200</i>	<i>61.400</i>	<i>225.100</i>	<i>497.700</i>
Interne overboekingen (van)	271.300	271.300	-	-
totaal lasten	1.055.500	332.700	225.100	497.700
Financiering				
Financiering afdelingskosten:				
<i>Diensten aan derden - doorbelast:</i>				
Productschap Akkerbouw	285.700	115.600	67.500	102.600
Productschap Diervoeder regulier	193.300	115.800	56.300	21.200
Productschap Diervoeder korting HPA	(36.100)	(36.100)	-	-
Productschap Wijn regulier	117.900	57.800	45.000	15.100
Productschap Wijn korting HPA	(36.400)	(36.400)	-	-
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	<i>524.400</i>	<i>216.700</i>	<i>168.800</i>	<i>138.900</i>
Overige baten	20.000	20.000	-	-
Interne overboekingen (aan):				
Bestuur Algemeen	271.300	-	56.300	215.000
Medebewind	143.800	-	-	143.800
totaal financiering	959.500	236.700	225.100	497.700
Resultaat	(96.000)	(96.000)	-	-
Stand van de reserve				
Reserve 01/01	377.600	377.600	-	-
Reserve 31/12	281.600	281.600	-	-

I.2 HPA afdelingen

Door de afdelingen worden werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van medebewind, PA, PDV, PW, commissies en derden. De kosten worden doorberekend op basis van vooraf overeengekomen verdeelsleutels.

Afdeling Communicatie (Comm)

De rol van de agrarische productschappen is aan het veranderen. Van de productschappen wordt verlangd dat zij transparanter te werk gaan en regelmatig toetsen of zij voldoende draagvlak bezitten binnen de sectoren. Hiervoor is een goede implementatie van de Code Goed Bestuur vereist.

Een belangrijk gegeven is ook dat door de liberalisatie van het Europese landbouwbeleid het zwaartepunt binnen de werkzaamheden steeds meer bij het autonome takenpakket komt te liggen.

Dat betekent niet dat het medebewind verdwijnt, wel dat de nadruk meer komt te liggen op de rol van de agrarische schappen als kennis- en informatieplatform voor de sectoren die zij bedienen. Sleutelbegrippen hierin zijn ontwikkelingen rond voedselveiligheid, duurzaamheid en arbeid, die in relevante kennis- en informatieproducten vertaald moeten worden.

De afdeling Communicatie heeft binnen de service-organisatie HPA de taak PA, PDV en PW in dit transformatieproces te begeleiden en van het benodigde communicatie-instrumentarium te voorzien. Dit speelt zowel op strategisch niveau - het communicatiebeleid - als op tactisch niveau: de uitvoering. Binnen het HPA werkt de afdeling Communicatie aan het creëren van binding en betrokkenheid tussen de medewerkers. Voorbeelden van instrumenten die hiervoor ontwikkeld worden zijn een vernieuwd intranet en een personeelsmagazine. Vier medewerkers - twee juniormedewerkers, een seniormedewerker en het afdelingshoofd - spannen zich in om hiervan een succes te maken.

Afdeling Personeel & Organisatie (P&O)

Nog niet zo lang geleden werd het personeel van een organisatie slechts gezien als een kostenpost. Gelukkig raken steeds meer organisaties overtuigd van de werkelijke waarde van hun werknemers. Dit geldt ook zeker voor de productschappen PA, PDV en PW. Hierdoor is ook de rol van de afdeling P&O veranderd; waar zij vroeger veelal een uitvoerend karakter had, participeert en adviseert zij nu op allerlei niveaus en houdt zich bezig met de afstemmingsproblematiek tussen medewerker en de productschappen. Belangrijke taak is het adviseren van het management over efficiency- en organisatorische vraagstukken en over de problematiek betreffende de informatiebeveiliging. Daarnaast houdt de afdeling zich onder andere bezig met de uitvoering van de werving en selectie, ziekteverzuim(preventie) en loopbaanbeleid. Ook volgt zij nauwlettend de ontwikkelingen in de (sociale) wetgeving waardoor de medewerkers van de productschappen tijdig op de hoogte kunnen worden gesteld van mogelijke veranderingen.

Afdeling Interne Audit Dienst (IAD)

Vanaf 1 januari 2007 is de opzet van de IAD gewijzigd. De nieuwe organisatorische eenheid, onder dezelfde naam IAD, kent geen afdelingshoofd maar ressorteert rechtstreeks onder de directie van het HPA. De IAD-taken omvatten primair de rechtmatigheidscontrole van alle door het HPA uitgevoerde medebewindregelingen. Incidenteel worden audittaken op het gebied van auto-noom uitgevoerd. Deze hebben betrekking op de certificering van subsidie-afrekeningen en het toezichthouderschap van tucht-recht. Verder is de IAD door de besturen van PA, PDV en PW benoemd tot intern toezichthouder op de naleving van de principes van de Code Goed Bestuur product- en bedrijfsschappen. Voor de medebewindregelingen werkt de IAD samen met de IAD van de Dienst Regelingen. Daarnaast bestaan er werkcontacten met de Departementale Accountantsdienst van het ministerie van LNV.

Afdeling Juridische en Bestuursaangelegenheden (JBA)

De afdeling Juridische en Bestuursaangelegenheden bestaat uit juristen, en een secretaresse. Deze afdeling adviseert de productschappen PA, PDV, PW, PT en MVO en het achterliggende bedrijfsleven over juridische aspecten van de uitvoering van de autonome en medebewindtaken. Daarnaast houdt de afdeling zich bezig met de voorbereiding en afhandeling van zaken als verordeningen, contracten, juridische geschillen en administratiefrechtelijke processen, zoals beroep en bezwaar. Wat betreft de bestuurlijke aangelegenheden vervult JBA secretariële werkzaamheden voor de besturen van de productschappen. Dit betekent dat de afdeling conceptverslagen en beleidsnotities opstelt en de tweejaarlijkse benoeming van de besturen begeleidt.

Afdeling Financiën, Planning en Control (FPC)

De afdeling FPC zorgt voor een optimale invulling van de administratieve-, financiële- en beheersfunctie binnen de productschappen PA, PDV en WIJN, om de missie en doelstellingen van deze productschappen te kunnen realiseren.

De invulling van de administratieve-, financiële- en beheersfunctie omvat:

- Het ontwikkelen, implementeren, tot uitvoer brengen en actueel houden van het beleid op de gebieden van financiën, en de financiële verantwoording van de autonome- en medebewindgeldstromen;
- Het ondersteunen, begeleiden en adviseren van directie, leidinggevenden en medewerkers op de genoemde beleidsgebieden;
- Het scheppen van de juiste randvoorwaarden voor de uitvoering van de bovengenoemde beleidsgebieden door middel van het up-to-date en op efficiënte wijze voeren van de (financiële) administraties en registraties, alsmede de daaraan ten grondslag liggende geautomatiseerde systemen;
- Het voeren van de personeels- en salarisadministratie, en het opleggen van heffingen ten behoeve van de uitvoering van de autonome taken.

Afdeling Informatie- en Communicatie Technologie (ICT)

De afdeling ICT is een ondersteunende afdeling voor de HPA werkorganisatie en PA, PDV en PW. De afdeling stelt de werkplek beschikbaar waarmee medewerkers hun werkzaamheden op geautomatiseerde wijze kunnen ondersteunen. Hiervoor worden computers en/of laptops ingericht die aan het netwerk kunnen worden gekoppeld en worden printvoorzieningen geboden. De standaard werkplekken zijn ingericht volgens de voorschriften van het Ministerie van LNV, hierdoor krijgt men toegang tot het Agronet en alle daaraan gekoppelde voorzieningen zoals het Microsoft Office pakket, E-mail en toegang tot het Internet. Tevens zijn er voorzieningen getroffen voor het veiligstellen van gegevens en voor de continuïteit van de bedrijfsvoering (backup- en uitwijkprocedures). De helpdesk is beschikbaar voor het snel oplossen van (technische) problemen en het ondersteunen van medewerkers bij het gebruik van de Office applicaties.

Naast de standaard kantoorautomatisering (KA-applicaties) worden werkplekken voorzien van specifieke toepassingen benodigd voor bepaalde werkzaamheden, daaronder vallen naast commerciële software zoals Exact ook de zogenaamde maatwerkapplicaties. Deze laatste categorie omvat specifiek voor de organisatie ontwikkelde programmatuur. Voor het onderhoud van deze programmatuur is een team specialisten beschikbaar die de wensen en eisen vanuit de gebruikersorganisatie vertalen naar opdrachten voor externe ontwikkelorganisaties. Dit kan zowel op ad hoc basis gebeuren als in projectverband. Daarnaast draagt de afdeling ook zorg voor het opzetten en in de lucht houden van websites ten behoeve van verschillende productschappen.

Afdeling Facilitaire Dienst (= FD) en Afdeling Exploitatie Gebouw (EG)

De Facilitaire Dienst levert op de vraag afgestemde facilitaire ondersteuning aan de medewerkers van onze organisatie en andere huurders in dit gebouw. De dienstverlening varieert van algemeen ondersteunende en beheersdiensten, zoals (technisch) onderhoud en schoonhouden van het gebouw tot meer op maat gesneden diensten waarbij de wens van de individuele afnemer in belangrijke mate bepalend is. Hierbij valt te denken aan het verlenen van reproductiesdiensten maar ook aan het leveren van ondersteuning bij evenementen en bijeenkomsten. Daarnaast behoren catering, documentenbeheer, receptie- en beveiligingsdiensten tot het standaard dienstenpakket. Vanuit de doelstelling om te ontzorgen worden alle facilitaire vragen via Service en Coördinatie, het centrale meldpunt van de Facilitaire Dienst, ontvangen, geregistreerd, gepland en wordt toegezien op een correcte en tijdige uitvoering. Uitgangspunt is dat een facilitaire vraag of melding slechts eenmaal behoeft te worden gesteld. Daarna neemt de Facilitaire Dienst de zorg over.

Financiering

De huur- en servicekosten worden aan de gebruikers van de kantoorruimten doorberekend.

Doorberekende huurkosten

Voor de huur wordt in 2009 een tarief gehanteerd van € 80,00 per m² en voor 2010 € 90,00 per m². Hiermee worden de kosten gedekt van belastingen, verzekeringen, salaris- en overige kosten van het team Technische Dienst, kleine onderhoudskosten en de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud gebouw.

Vanwege een toereikende reserve groot onderhoud gebouw is besloten om in 2009 € 100.000 te doteren aan de voorziening. In 2010 wordt verwacht dat de reserve weer op peil is en de raming is dan ook dat een dotatie van € 200.000 noodzakelijk is.

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleding

Doorberekende servicekosten

De servicekosten zullen naar verwachting voor 2009 € 194,30 en voor 2010 € 200,00 per m² bedragen. Hier betreft het de kosten voor gas, water en licht, bedrijfshulpverlening en de salaris- en overige kosten van de teams Service en coördinatie, Restaurant en Schoonmaak.

Afdeling Uitvoering Regelingen (UR)

De afdeling Uitvoering Regelingen is belast met zowel de uitvoering van de door de overheid in medebewind opgedragen taken op het gebied van het Europese landbouwbeleid als door PA, PDV en PW opgedragen taken op het gebied van de uitvoering van autonome regelingen. De afdeling is verantwoording verschuldigd aan de directie van het HPA.

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleding

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleding

Begroting 2010

Financieringsoverzicht Afdelingen

	Totaal Afdelingen	Comm	P&O	IAD	JBA	FPC	ICT	FD	EG	UR
Lasten										
Afdelingskosten:										
Personeelskosten	7.984.800	312.800	407.200	477.300	471.200	1.308.300	739.700	345.000	525.000	3.398.300
Reis-, verblijf en representatiekosten	31.900	5.500	3.900	800	2.500	10.000	3.500	-	2.200	3.500
Huisvestingskosten	629.700	22.300	30.600	22.300	33.900	96.200	54.100	76.100	40.500	253.700
Bureaustkosten	132.200	19.100	8.100	6.500	13.500	10.500	8.500	22.500	10.000	33.500
Diensten door derden - direct	4.500	-	-	-	-	-	-	-	-	4.500
totaal afdelingskosten	8.783.100	359.700	449.800	506.900	521.100	1.425.000	805.800	443.600	577.700	3.693.500
Organisatiekosten:										
Personeelskosten	242.200	-	235.200	-	-	-	-	7.000	-	-
Huisvestingskosten:										
Gas, water en licht	155.000	-	-	-	-	-	-	-	155.000	-
Belastingen	45.000	-	-	-	-	-	-	-	45.000	-
Materialen ten behoeve van onderhoud	125.000	-	-	-	-	-	-	-	125.000	-
Bedrijfs hulpverlening / Beveiliging	43.000	-	-	-	-	-	-	-	43.000	-
Dotatie aan voorziening	200.000	-	-	-	-	-	-	-	200.000	-
Dekking huur en service	(1.298.200)	-	-	-	-	-	-	-	(1.298.200)	-
Resultaat Restaurant	30.000	-	-	-	-	-	-	-	30.000	-
Huisvestingskosten (overige)	292.800	-	8.400	-	-	5.500	20.200	258.700	-	-
Bureaustkosten:										
Aanschaf hardware / software	123.000	-	-	-	-	-	120.000	3.000	-	-
Onderhoudscontracten en reparaties computers	85.000	-	-	-	-	85.000	-	-	-	-
Aanschaf en onderhoud inventaris	21.000	-	-	-	-	-	-	-	21.000	-
Kantoorbehoeften	1.000	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-
Drukwerk en kopieerkosten	180.000	-	-	-	-	-	-	180.000	-	-
Telefoonkosten	35.000	-	-	-	-	-	-	-	35.000	-
Abonnementen	10.000	-	-	-	-	-	-	10.000	-	-
Verzekeringen	5.300	-	-	-	-	-	-	5.300	-	-

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleiding

		Begroting 2010												
		Totaal Afdelingen	Comm	P&O	IAD	JBA	FPC	ICT	FD	EG	UR			
Financieringsoverzicht Afdelingen														
Bureaukosten (overige)		60.900	2.000	-	-	-	-	8.000	24.900	26.000	-	-	-	-
Diensten door derden - direct:														
Salarisverwerking		32.000	-	-	-	-	32.000	-	-	-	-	-	-	-
Diensten door derden - direct (overige)		115.000	20.000	-	-	-	-	-	20.000	75.000	-	-	-	-
<i>totaal organisatiekosten</i>		503.000	22.000	243.600	-	-	122.500	149.200	508.900	(543.200)	-	-	-	-
totaal lasten		9.286.100	381.700	693.400	506.900	521.100	1.547.500	955.000	952.500	34.500	3.693.500	3.693.500	3.693.500	3.693.500
Financiering														
Financiering afdelingskosten:														
Diensten aan derden - direct		86.600	-	26.200	-	53.400	7.000	-	-	-	-	-	-	-
Diensten aan derden - doorbelast:														
Productschap Akkerbouw		1.372.200	170.400	61.500	8.200	187.700	368.800	148.200	86.500	112.600	228.300	228.300	228.300	228.300
Productschap Diervoeder		560.100	89.200	36.600	8.100	66.300	128.500	59.900	51.500	67.000	53.000	53.000	53.000	53.000
Productschap Wijn		402.300	87.900	20.500	8.200	29.500	93.000	37.700	28.800	37.600	59.100	59.100	59.100	59.100
<i>subtotaal diensten aan derden</i>		2.334.600	347.500	118.600	24.500	283.500	590.300	245.800	166.800	217.200	340.400	340.400	340.400	340.400
Interne overboekingen (aan):														
Medebewind		6.395.100	12.200	331.200	482.400	184.200	834.700	560.000	276.800	360.500	3.353.100	3.353.100	3.353.100	3.353.100
<i>totaal financiering afdelingskosten</i>		8.816.300	359.700	476.000	506.900	521.100	1.432.000	805.800	443.600	577.700	3.693.500	3.693.500	3.693.500	3.693.500
Financiering organisatiekosten:														
Diensten aan derden - doorbelast:														
Productschap Akkerbouw		98.100	4.300	47.500	-	-	23.900	29.100	99.200	(105.900)	-	-	-	-
Productschap Diervoeder		58.400	2.600	28.300	-	-	14.200	17.300	59.000	(63.000)	-	-	-	-
Productschap Wijn		32.700	1.400	15.800	-	-	8.000	9.700	33.100	(35.300)	-	-	-	-
<i>subtotaal diensten aan derden</i>		189.200	8.300	91.600	-	-	46.100	56.100	191.300	(204.200)	-	-	-	-
Interne overboekingen (aan):														
Medebewind		313.800	13.700	152.000	-	-	76.400	93.100	317.600	(339.000)	-	-	-	-
<i>totaal financiering organisatiekosten</i>		503.000	22.000	243.600	-	-	122.500	149.200	508.900	(543.200)	-	-	-	-
totaal financiering		9.319.300	381.700	719.600	506.900	521.100	1.554.500	955.000	952.500	34.500	3.693.500	3.693.500	3.693.500	3.693.500
Resultaat		33.200	-	26.200	-	-	7.000	-	-	-	-	-	-	-
Stand van de reserve														
Reserve 01/01		51.000	-	20.000	-	-	31.000	-	-	-	-	-	-	-
Reserve 31/12		84.200	-	46.200	-	-	38.000	-	-	-	-	-	-	-

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleiding

		Herziene begroting 2009									
		Totaal Afdelingen	Comm	P&O	IAD	JBA	FPC	ICT	FD	EG	UR
Lasten											
Afdelingskosten:											
Personneelskosten	7.993.400	186.300	366.900	452.300	453.700	1.429.600	722.700	467.400	497.300	3.417.200	
Reis-, verblijf- en representatiekosten	31.300	5.500	3.900	800	2.500	10.000	2.900	2.200	2.200	3.500	
Huisvestingskosten	594.000	21.100	34.200	21.100	32.300	90.800	51.300	68.300	34.800	240.100	
Bureaustkosten	148.100	19.100	6.600	6.500	13.500	11.400	8.500	39.000	10.000	33.500	
Diensten door derden - direct	6.300	-	-	-	-	-	1.700	-	-	4.600	
totaal afdelingskosten	8.773.100	232.000	411.600	480.700	502.000	1.541.800	787.100	574.700	544.300	3.698.900	
Organisatiekosten:											
Personneelskosten	237.700	-	230.700	-	-	-	-	7.000	-	-	
Huisvestingskosten:											
Gas, water en licht	165.000	-	-	-	-	-	-	-	165.000	-	
Belastingen	45.000	-	-	-	-	-	-	-	45.000	-	
Materialen ten behoeve van onderhoud	131.200	-	-	-	-	-	-	-	131.200	-	
Bedrijfs hulpverlening / Beveiliging	43.000	-	-	-	-	-	-	-	43.000	-	
Dotatie aan voorziening	100.000	-	-	-	-	-	-	-	100.000	-	
Dekking huur en service	(1.183.500)	-	-	-	-	-	-	-	(1.183.500)	-	
Resultaat Restaurant	30.000	-	-	-	-	-	-	-	30.000	-	
Huisvestingskosten (overige)	242.700	-	7.900	-	-	5.300	19.100	210.400	-	-	
Bureaustkosten:											
Aanschaf hardware / software	133.000	-	-	-	-	-	120.000	13.000	-	-	
Onderhoudscontracten en reparaties computers	80.000	-	-	-	-	80.000	-	-	-	-	
Aanschaf en onderhoud inventaris	21.000	-	-	-	-	-	-	-	21.000	-	
Drukwerk en kopieerkosten	335.000	-	-	-	-	-	-	335.000	-	-	
Telefoonkosten	35.000	-	-	-	-	-	-	-	35.000	-	
Abonnementen	10.000	-	-	-	-	-	-	10.000	-	-	
Verzekeringen	5.500	-	-	-	-	-	-	5.500	-	-	
Bureaustkosten (overige)	61.500	2.000	-	-	-	-	9.000	24.500	26.000	-	

		Herziene begroting 2009																			
		Totaal Afdelingen	Comm	P&O	IAD	JBA	FPC	ICT	FD	EG	UR										
Diensten door derden - direct:																					
Salarisverwerking		32.000	-	32.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diensten door derden - direct (overige)		195.200	100.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20.200	75.000	-	-	-	-	-	-	-
totaal organisatiekosten		719.300	102.000	270.600	-	-	85.300	148.100	625.600	512.300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
totaal lasten		9.492.400	334.000	682.200	480.700	502.000	1.627.100	935.200	1.200.300	32.000	3.698.900										
Financiering																					
Financiering afdelingskosten:																					
Diensten aan derden - direct		194.600	-	20.000	17.800	46.800	31.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79.000
Diensten aan derden - doorbelast:																					
Productschap Akkerbouw		1.166.600	99.500	65.500	3.700	169.800	325.900	115.500	91.400	86.600	208.700										
Productschap Diervoeder		669.200	64.900	70.800	3.600	63.400	145.700	68.200	98.800	93.600	60.200										
Productschap Wijn		306.600	26.000	26.300	1.400	21.100	76.600	29.800	36.800	34.800	53.800										
subtotaal diensten aan derden		2.142.400	190.400	162.600	8.700	254.300	548.200	213.500	227.000	215.000	322.700										
Interne overboekingen (aan):																					
Voedsel en voeding		1.700	-	-	1.700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Medebewind		6.485.400	41.600	249.000	452.500	200.900	993.600	573.600	347.700	329.300	3.297.200										
totaal financiering afdelingskosten		8.824.100	232.000	431.600	480.700	502.000	1.572.800	787.100	574.700	544.300	3.698.900										
Financiering organisatiekosten:																					
Diensten aan derden - doorbelast:																					
Productschap Akkerbouw		140.100	43.800	43.000	-	-	13.500	21.800	99.500	(81.500)	-										
Productschap Diervoeder		122.000	28.500	46.500	-	-	14.700	12.800	107.600	(88.100)	-										
Productschap Wijn		47.100	11.400	17.400	-	-	5.500	5.600	40.000	(32.800)	-										
subtotaal diensten aan derden		309.200	83.700	106.900	-	-	33.700	40.200	247.100	(202.400)	-										
Interne overboekingen (aan):																					
Medebewind		410.100	18.300	163.700	-	-	51.600	107.900	378.500	(309.900)	-										
totaal financiering organisatiekosten		719.300	102.000	270.600	-	-	85.300	148.100	625.600	(512.300)	-										
totaal financiering		9.543.400	334.000	702.200	480.700	502.000	1.658.100	935.200	1.200.300	32.000	3.698.900										
Resultaat		51.000	-	20.000	-	-	31.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stand van de reserve																					
Reserve 01/01		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve 31/12		51.000	-	20.000	-	-	31.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

I.3 Bijzondere regelingen

De lasten met betrekking tot bijzondere regelingen worden voor het autonome aandeel ten laste van de desbetreffende voorziening gebracht en maken geen deel uit van de begroting. Het medebewindaandeel wordt in de begroting rechtstreeks onder overige lasten bij de hoofdfunctie Medebewind verwerkt. Met het Ministerie van LNV is een aparte financiering overeengekomen. De financiering door het ministerie vindt plaats op kasbasis en wordt in de begroting en declaratie medebewind (apart) gepresenteerd.

Tegenover het aandeel medebewind in de voorziening staat hiervoor een aparte rekening courant vordering op medebewind. Jaarlijks nemen zowel de voorziening als de genoemde rekening courant vordering af.

Wachtgeld / Herstructurering

In het verlengde van de in 2005 opgestelde toekomstverkenningen en de verwachte afname van de medebewindtaken hebben de besturen van onze productschappen de hoofdlijnen van een gewijzigde organisatorische opzet van de productschappen vastgesteld. Doelstelling van deze aanpassing is te komen tot een moderne, kleinere werkorganisatie die het mogelijk moet maken om beter op de veranderende wensen van onze achterbannen (bedrijfsleven en overheid) in te spelen.

De uitvoering hiervan vindt onder andere plaats door middel van een herstructureringsprogramma. Belangrijk element uit dit programma is dat in de periode 2007 tot en met 2010 een omvangrijke afbouw van de formatie plaatsvindt. In totaliteit betreft de verwachte afname van de formatie circa 71 fte (waarvan 47 fte medebewind). Uitgangspunt is dat vertrekregelingen van circa 25 medewerkers per jaar via deze voorziening gefinancierd worden. In 2008 is 14,4 fte ten laste van de voorziening Wachtgeld / Herstructurering gebracht. In de herziene begroting 2009 wordt 19,9 fte ten laste gebracht van deze voorziening conform een reeds bestaand contract. Voor 2010 wordt rekening gehouden met 12,8 fte. Voor het vaststellen van het aandeel medebewind en autonoom in de financiering, zijn de activiteiten van de afdeling ten tijde van het vertrek bepalend.

RIVU

Om de formatie verder af te bouwen heeft het toenmalige managementteam van het HPA, ultimo 2004 een individuele vroegge uitredingsregeling vastgesteld. De regeling geldt voor medewerkers die in 2005 58 jaar of ouder waren en tenminste 10 dienstjaren hadden.

De kosten van de regeling zijn over de financiers verdeeld naar rato van de werkzaamheden, die door de deelnemers op het moment van uitreding ten behoeve van de desbetreffende financiers werden verricht. De looptijd van deze regeling is van 2005 tot en met 2012. De jaarlasten nemen af, omdat de door de deelnemers aan het HPA gecedeerde FSP bedragen toenemen en het aantal medewerkers afneemt. Ultimo 2009 maken nog 11 medewerkers gebruik van de regeling, eind 2010 nog 9 medewerkers.

I.4 Afdeling Voedsel en voeding

De Afdeling Voedsel en voeding is een sectoroverstijgende expertisefunctie van het HPA. De doelen die de afdeling nastreeft zijn:

- Het voeren van het secretariaat van de Productschappencommissie Levensmiddelenwetgeving (PLW);
- Het proactief informeren, adviseren en ondersteunen van PA, PDV, PW en gelieerde brancheorganisaties en bedrijfsleven over algemeen geldende levensmiddelenwetgeving, certificering, kwaliteitsborging en biotechnologie in de akkerbouwketen en alle aspecten rondom voeding en gezondheid van levensmiddelen;
- Op verzoek van de Minister van LNV het secretariaat voeren van de Adviescommissie Geografische aanduidingen, Oorsprongsbenamingen en Specificiteitscertificering (AGOS);
- Vanwege de werkzaamheden van het PLW-secretariaat kan de afdeling Voedsel en voeding PA, PDV, PW en gelieerde brancheorganisaties en het bedrijfsleven voorzien van actuele informatie over de levensmiddelenwetgeving en ondersteuning bieden bij de implementatie en uitvoering ervan;
- De afdeling stelt zich terughoudend op ten aanzien van activiteiten die ook door de bedrijven en hun brancheorganisaties kunnen worden verricht, maar kan hen daarin op verzoek wel assisteren; denk aan lezingen, informatiemiddagen, workshops en het beantwoorden van vragen van bedrijven.

Financiering

Diensten aan derden

Deze afdeling wordt gefinancierd door bijdragen vanuit PA, PDV en PW, het bedrijfsleven, het Ministerie van LNV en de andere productschappen.

De bijdrage van LNV betreft een vergoeding toegekend in het kader van de uitvoering van een tweetal verordeningen die betrekking hebben op de bescherming van geografische aanduiding en oorsprongsbenamingen en/of specificiteitscertificering van landbouwproducten en levensmiddelen.

Reserve

De Afdeling Voedsel en voeding heeft in 2009 en 2010 een resultaat. Dit betreft een resultaat uit normale bedrijfsvoering en in 2009 een incidentele bate uit het project 2e lijnsadvies. De reserve die hierdoor wordt gevormd, zal in overleg met de secretaris van het Productschap Akkerbouw besteed worden aan specifieke projecten.

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleding

Financieringsoverzicht Afdeling Voedsel en voeding	Begroting 2010	Herziene begroting 2009
Lasten		
Afdelingskosten:		
Personeelskosten	485.500	460.200
Reis-, verblijf- en representatiekosten	22.500	22.500
Huisvestingskosten	27.100	25.700
Bureaunkosten	6.500	6.500
Diensten door derden - direct	10.000	10.000
<i>totaal afdelingskosten</i>	<i>551.600</i>	<i>524.900</i>
Organisatiekosten:		
Financiële relaties	-	104.500
Overige lasten	-	9.700
<i>subtotaal organisatiekosten</i>	<i>-</i>	<i>114.200</i>
Interne doorbelastingen:		
Interne Auditdienst	-	1.700
<i>totaal organisatiekosten</i>	<i>-</i>	<i>115.900</i>
totaal lasten	551.600	640.800

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleding

Financieringsoverzicht Afdeling Voedsel en voeding	Begroting 2010	Herziene begroting 2009
Financiering		
Financiering afdelingskosten:		
<i>Diensten aan derden - direct</i>		
Productschap Tuinbouw	20.000	20.000
Productschap Margarine, Vetten en Oliën	34.700	35.900
Productschap Vis	17.300	18.300
Productschap Zuivel	34.000	34.000
Productschap Vee, Vlees en Eieren	32.000	32.000
Commissie Gedistilleerd	7.400	7.600
Suikerstichting	7.000	7.000
LNV inzake Agos	30.900	30.900
<i>subtotaal diensten aan derden - direct</i>	<i>183.300</i>	<i>185.700</i>
<i>Diensten aan derden - doorbelast</i>		
Productschap Akkerbouw	247.300	223.900
Productschap Diervoeder	107.600	105.300
Productschap Wijn	31.600	26.600
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	<i>386.500</i>	<i>355.800</i>
Overige baten	-	500
<i>totaal financiering afdelingskosten</i>	<i>569.800</i>	<i>542.000</i>
Financiering organisatiekosten:		
Overige baten	-	133.000
<i>totaal financiering organisatiekosten</i>	<i>-</i>	<i>133.000</i>
totaal financiering	569.800	675.000
Resultaat	18.200	34.200
Stand van de reserve		
Reserve Voedsel en voeding 01/01	17.100	-
Reserve 2e lijns advies 01/01	65.900	48.300
Reserve AGOS 01/01	19.500	20.000
Reserve Totaal 01/01	102.500	68.300
Reserve Voedsel en voeding 31/12	35.300	17.100
Reserve 2e lijns advies 31/12	65.900	65.900
Reserve AGOS 31/12	19.500	19.500
Reserve Totaal 31/12	120.700	102.500

I.5 Afdeling Arbeid

Afdeling Arbeid

Het Samenwerkingsverband Sociale Aangelegenheden (SSA) is ingesteld om activiteiten op het terrein van sociale aangelegenheden doeltreffend en doelmatig uit te voeren. Samen met het Productschap Margarine, Vetten en Oliën zijn PA, PDV en PW het SSA aangegaan. De hiertoe ingestelde Afdeling Arbeid is een ondersteunend secretariaat ten behoeve van de deelnemers aan het SSA op het terrein van onder meer arbeidsmarkt, werkgelegenheid, arbeidsomstandigheden en scholing.

Vanaf 2004 verleent de afdeling onder meer coördinerende en ondersteunende diensten aan de projecten Grondstofallergie van PA en voor het hierna toegelichte project Stof?Pak't aan!.

De kosten van specifieke activiteiten ten behoeve van bepaalde productschappen worden direct toegerekend. De overige kosten worden verdeeld tussen PA, PDV, PW en het Productschap Margarine, Vetten en Oliën.

Reserve

Een toelichting op de vorming van deze reserve vindt u in Hoofdstuk A. Algemene inleiding en managementsamenvatting.

Tillen

De productschappen Akkerbouw en Diervoeder werken samen aan een voorlichtingsproject over veilig tillen. Dit project kwam tot stand nadat brancheorganisaties bij het Productschap Akkerbouw om informatie hadden gevraagd. In 2007 deed de Hoge Raad uitspraak en adviseerde dat er niet meer dan 23 kg wordt getild. Vele vrachten (zoals zakgoed) die in de akkerbouw- en diervoeder sectoren worden gebruikt zijn zwaarder dan 23 kg. Brancheorganisaties wilden graag meer informatie over de wetgeving die bij dit onderwerp hoort en praktische voorlichtingmaterialen. Inmiddels heeft de Afdeling Arbeid een poster ontwikkeld die de veiligheid benadrukt. De illustraties van de Tilwijzer poster maken snel duidelijk wat belangrijk is bij een goede tilhouding en het gebruik van tilhulpmiddelen. Diverse bedrijven vragen de poster in grote getale op. Zij hangen de poster op plaatsen op waar hun werknemers veel tilhandelingen verrichten. Zo'n 17.500 Nederlandse telers ontvingen de poster tezamen met het tijdschrift Akkerland. Daarnaast werd de poster ook naar ruim 5000 bedrijven, waaronder Nederlandse diervoederfabrikanten en transporteurs, gestuurd. De kaderleden uit de betreffende sectoren ontvingen de poster ook. Naast de poster zijn ook stevige A2 borden uitgegeven en nieuwsbrieven. Aan een voorlichtings cd-rom wordt de laatste hand gelegd.

Stof?Pak't aan!

Dit is een project gericht op voorlichting, bewustwording en communicatie. Tevens omvat het een gezondheidskundig onderzoek naar de klachten tengevolge van de blootstelling aan endotoxinen. Het project vloeit voort uit de afspraak met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In 2003 heeft dit ministerie de MAC-waarde voor endotoxinen met terugwerkende kracht ingetrokken onder de voorwaarde dat de sectoren een plan van aanpak opstellen gericht op het beheersing hiervan. In 2005 is het actieplan opgesteld en vanaf november 2005 is gestart met de uitvoering hiervan. Het project heeft een looptijd tot en met 2011.

Werkgroep Verankering Arbeid

De vier genoemde productschappen hebben een samenwerkingsverband aangegaan met de overige productschappen en de vakbonden FNV Bondgenoten en CNV BedrijvenBond. Het project "Verankering Arbeid" heeft als doel het stimuleren van de beleidsontwikkeling op het terrein van arbeid in de agrifoodsectoren en daarmee de verankering van de factor arbeid in de productschappen en verder het vergroten van de betrokkenheid van de vakbonden binnen de productschappen. In 2009 kan de werkgroep Verankering Arbeid terugzien op een geslaagde conferentie op 4 februari 2009. Zo'n 250 mensen namen deel. Minister Verburg benadrukte in haar toespraak dat de agrifoodsector vooral naar de lange termijn moet kijken waarbij de vergrijzing en de kleine instroom van jongeren er op termijn onherroepelijk aankomen. Ook andere sprekers en de forumdiscussie benadrukte twee belangrijke zaken: onderwijs en imago. Aanvullend geeft de werkgroep Verankering Arbeid nieuwsbrieven uit en beheert zij een eigen website waarop veel gegevens uit diverse sectoren staan vermeld.

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleding

PVE

Op 1 november 2007 is de samenwerkingsovereenkomst door de voorzitters van HPA en PVE ondertekend. Deze overeenkomst was de start van het realiseren van één afdeling Arbeid HPA/MVO/PVE.

ANEVEI CAO/PPE

De Productschappen Vee, Vlees en Eieren voeren op verzoek van de Algemene Nederlandse Vereniging van Eierhandelaren (ANEVEI) het secretariaat van hun sociale commissie. Die sociale commissie bestaat uit vertegenwoordigers namens ANEVEI, FNV Bondgenoten en CNV Dienstenbond. In de sociale commissie worden CAO onderhandelingen voor de eierhandel en eiproduktenindustrie gevoerd. Sinds september 2008 voert het cluster Arbeid van de PVE deze taak uit.

Databank Fysische Eigenschappen

In het kader van ATEX-137 hebben de productschappen Diervoeder en Akkerbouw gezamenlijk de databank in één keer voor iedereen ontwikkeld, zodat niet ieder bedrijf het wiel opnieuw hoeft uit te vinden. De grondstoffendatabank biedt hulp bij het inventariseren van fysische eigenschappen van de betrokken grondstoffen, bijproducten, tussenproducten, eindproducten en reststromen. Deze inventarisatie was tot nu toe niet goed uitvoerbaar. Toeleveranciers waren onvoldoende in staat om de benodigde gegevens aan te leveren. De grondstoffendatabank levert bedrijven een fikse tijd- en kostenbesparing op. Tevens is een methodiek ontwikkeld om de explosieklasse van een mengsel te berekenen. Over de opzet van de databank voerden beide productschappen overleg met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, zodat ook de arbeidsinspectie op de hoogte is van het project.

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleding

	Begroting 2010											
	Financieringsoverzicht Afdeling Arbeid		Projecten									
	Afdeling Arbeid	Afdeling Arbeid Totaal	Totaal	Grondstofallergie	Endotoxinen	Staf? paktaan!	Anevei	Tillen	Verankering Arbeid	PVE	Databank Fysische Eigensch.	Gezondheids Bewaking
Lasten												
Afdelingskosten:												
Personeelskosten	190.300	190.300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	9.600	9.600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Huisvestingskosten	29.900	29.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bureaukosten	5.700	5.700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vergaderkosten	1.000	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>totaal afdelingskosten</i>	236.500	236.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organisatiekosten:												
Personeelskosten	300.100	300.100	300.100	-	-	107.400	17.900	21.800	51.100	53.700	3.500	44.700
Financiële relaties	88.900	88.900	88.900	-	-	50.000	-	10.000	-	-	28.900	-
<i>totaal organisatiekosten</i>	389.000	389.000	389.000	-	-	157.400	17.900	31.800	51.100	53.700	32.400	44.700
totaal lasten	625.500	625.500	389.000	-	-	157.400	17.900	31.800	51.100	53.700	32.400	44.700

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleiding

Financieringsoverzicht Afdeling Arbeid

Begroting 2010

	Afdeling Arbeid Totaal	Afdeling Arbeid	Projecten																	
			Totaal	Grondstof allergie	Endotoxinen	Stof? pak t aan!	Anevei	Tillen	Verankering Arbeid	PVE	Databank Fysische Eigensch.	Gezondheids Bewaking								
Financiering																				
Financiering afdelingskosten:																				
<i>Diensten aan derden - direct</i>																				
Productschap Margarine, Vetten en Oliën	22.200	22.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NBC	12.700	12.700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>subtotaal diensten aan derden - direct</i>	34.900	34.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Diensten aan derden - doorbelast</i>																				
Productschap Akkerbouw	66.000	66.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Productschap Diervoeder	99.500	99.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Productschap Wijn	36.100	36.100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	201.600	201.600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>totaal financiering afdelingskosten</i>	236.500	236.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financiering organisatiekosten:																				
<i>Diensten aan derden - direct</i>																				
Productschap Tuinbouw	51.900	-	51.900	-	-	51.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Productschap Margarine, Vetten en Oliën	10.200	-	10.200	-	-	-	-	-	10.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Productschap Pluimvee en Eieren	17.900	-	17.900	-	-	17.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Productschap Vee, Vlees en Eieren	105.600	-	105.600	-	-	51.900	-	-	-	-	53.700	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>subtotaal diensten aan derden - direct</i>	185.600	-	185.600	-	-	103.800	-	-	17.900	-	10.200	-	-	53.700	-	-	-	-	-	-
<i>Diensten aan derden - doorbelast</i>																				
Productschap Akkerbouw	118.800	-	118.800	-	-	26.800	-	-	-	21.300	15.300	-	-	-	10.700	44.700	-	-	-	-
Productschap Diervoeder	74.400	-	74.400	-	-	26.800	-	-	-	10.500	15.400	-	-	-	21.700	-	-	-	-	-
Productschap Wijn	10.200	-	10.200	-	-	-	-	-	-	-	10.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	203.400	-	203.400	-	-	53.600	-	-	-	31.800	40.900	-	-	32.400	44.700	-	-	-	-	-
<i>totaal financiering organisatiekosten</i>	389.000	-	389.000	-	-	157.400	-	-	17.900	31.800	51.100	-	-	32.400	44.700	-	-	-	-	-
totaal financiering	625.500	36.500	389.000	-	-	157.400	-	-	17.900	31.800	51.100	-	-	32.400	44.700	-	-	-	-	-
Resultaat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stand van de reserve																				
Reserve 01/01	113.900	-	113.900	80.800	33.100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve 31/12	113.900	-	113.900	80.800	33.100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Financieringsoverzicht Afdeling
Arbeid

Herziene begroting 2009

	Afdeling Arbeid Totaal	Afdeling Arbeid	Projecten													
			Totaal	Grondstof- allergie	Endotoxi- nen	Stof? pak taan!	Anevei	Tillen	Verankering Arbeid	PVE	Databank Fysische Eigensch.	Gezond- heids Bewaking				
Lasten																
Afdelingskosten:																
Personeelskosten	171.600	171.600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	9.700	9.700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Huisvestingskosten	28.300	28.300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bureaunkosten	5.700	5.700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vergaderkosten	1.000	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige lasten	43.800	43.800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>totaal afdelingskosten</i>	236.500	236.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organisatiekosten:																
Personeelskosten	223.600	-	223.600	-	-	102.500	-	27.500	47.500	3.400	42.700	3.500	44.700	-	-	-
Financiële relaties	134.200	-	134.200	13.300	-	50.000	-	42.000	-	28.900	-	-	-	-	-	-
Overige lasten	12.400	-	12.400	-	10.400	2.000	-	-	-	-	-	28.900	-	-	-	-
<i>totaal organisatiekosten</i>	370.200	-	370.200	13.300	10.400	154.500	69.500	47.500	32.300	42.700	32.400	44.700	-	-	-	-
totaal lasten	630.300	260.100	370.200	13.300	10.400	154.500	69.500	47.500	32.300	42.700	32.400	44.700	44.700	44.700	44.700	44.700

Financieringsoverzicht Afdeling Arbeid

Herziene begroting 2009

	Afdeling Arbeid Totaal	Afdeling Arbeid	Projecten																	
			Totaal	Grondstof- allergie	Endotoxi- nen	Stof? pak- taant	Anevei	Tillen	Verankering Arbeid	PVE	Databank Fysische Eigensch.	Gezond- heids Bewaking								
Financiering																				
Financiering afdelingskosten:																				
<i>Diensten aan derden - direct</i>																				
Productschap Margarine, Vetten en Oliën	28.600	28.600																		
<i>subtotaal diensten aan derden - direct</i>	28.600	28.600																		
<i>Diensten aan derden - doorbelast</i>																				
Productschap Akkerbouw	77.600	77.600																		
Productschap Diervoeder	109.300	109.300																		
Productschap Wijn	44.600	44.600																		
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	231.500	231.500																		
<i>totaal financiering afdelingskosten</i>	260.100	260.100																		
Financiering organisatiekosten:																				
<i>Diensten aan derden - direct</i>																				
Productschap Tuinbouw	52.700	-			1.700	51.000														
Productschap Margarine, Vetten en Oliën	9.500	-						9.500												
Productschap Pluimvee en Eieren	52.700	-			1.700	51.000														
Productschap Vee, Vlees en Eieren	3.400	-			3.400															
<i>subtotaal diensten aan derden - direct</i>	118.300	-			6.800	102.000				9.500										
<i>Diensten aan derden - doorbelast</i>																				
Productschap Akkerbouw	140.500	-				26.300		46.500		14.300	10.700	42.700		10.700						44.700
Productschap Diervoeder	85.000	-				26.200		23.000		14.200	21.600			21.600						
Productschap Wijn	9.500	-								9.500										
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	235.000	-				52.500		69.500		38.000	32.300	42.700		32.400						44.700
<i>totaal financiering organisatiekosten</i>	353.300	-			6.800	154.500		69.500		47.500	32.300	42.700		32.400						
totaal financiering	613.400	260.100			6.800	154.500		69.500		47.500	32.300	42.700		32.400						44.700
Resultaat	(16.900)	-			(3.600)															
Stand van de reserve																				
Reserve 01/01	130.800	-		94.100	36.700															
Reserve 31/12	113.900	-		80.800	33.100															

1.6 Medebewind

Sinds 1962 voert het HPA in opdracht van het Ministerie van LNV regelingen uit in het kader van het Europese gemeenschappelijke landbouwbeleid. In het kader van deze zogenaamde medebewindtaken verwerkt het HPA aanvragen voor subsidie die door producenten, verwerkers en exporteurs van akkerbouwproducten worden ingediend. Behalve financiële taken zorgt het HPA, samen met de beleidsmedewerkers van de andere sectorproductschappen, voor informatieverstrekking over de Europese en nationale regelgeving en tarieven aan sectorgenoten.

Financiële ontwikkelingen

Het HPA heeft van LNV door middel van een brief, kenmerk TRCFEZ/2008/1689 van 28 oktober 2008, een efficiencytaakstelling op de medebewindvergoeding opgelegd gekregen tot en met 2011.

	2011	2010	2009
Budgettair kader	12.038.000	12.038.000	12.038.000
Taakstelling	(1.204.000)	(602.000)	(301.000)
 totaal budgettair kader	10.834.000	11.436.000	11.737.000

In de begroting 2009 (die inmiddels door het ministerie is goedgekeurd) was rekening gehouden met een bedrag van € 9.322.700. De herziene begroting 2009 komt uit op circa € 8,5 mln, wat ruim binnen het budgettair kader valt. Voor 2010 wordt een verdere daling verwacht naar circa € 8,0 mln.

Bureaunkosten

Onder abonnementen is de jaarlijkse nota opgenomen inzake de aansluiting op het Agronet, kantoorbehoeften (tab-archief) en repro-drukwerk opgenomen.

Overige lasten

De lasten met betrekking tot bijzondere regelingen worden voor het autonome aandeel ten laste van de desbetreffende voorziening gebracht en maken geen deel uit van de begroting. Het medebewindaandeel wordt in de begroting rechtstreeks onder overige lasten bij de hoofdfunctie Medebewind verwerkt. Met het Ministerie van LNV is een aparte financiering overeengekomen. De financiering door het ministerie vindt plaats op kasbasis en wordt in de begroting en declaratie medebewind (apart) gepresenteerd. Tegenover het aandeel medebewind in de voorziening staat hiervoor een aparte rekening courant vordering op medebewind. Jaarlijks nemen zowel de voorziening als de genoemde rekening courant vordering af.

Wachtgeld / Herstructurering

In het verlengde van de in 2005 opgestelde toekomstverkenningen en de verwachte afname van de medebewindtaken hebben de besturen van onze productschappen de hoofdlijnen van een gewijzigde organisatorische opzet van de productschappen vastgesteld. Doelstelling van deze aanpassing is te komen tot een moderne, kleinere werkorganisatie die het mogelijk moet maken om beter op de veranderende wensen van onze achterbannen (bedrijfsleven en overheid) in te spelen.

De uitvoering hiervan vindt onder andere plaats door middel van een herstructureringsprogramma. Belangrijk element uit dit programma is dat in de periode 2007 tot en met 2010 een omvangrijke afbouw van de formatie plaatsvindt. In totaliteit betreft de verwachte afname van de formatie circa 71 fte (waarvan 47 fte medebewind). Uitgangspunt is dat vertrekregelingen van circa 25 medewerkers per jaar via deze voorziening gefinancierd worden. In 2008 is 14,4 fte ten laste van de voorziening Wachtgeld / Herstructurering gebracht. In de herziene begroting 2009 wordt 19,9 fte ten laste gebracht van deze voorziening conform een reeds bestaand contract. Voor 2010 wordt rekening gehouden met 12,8 fte. Voor het vaststellen van het aandeel medebewind en autonoom in de financiering, zijn de activiteiten van de afdeling ten tijde van het vertrek bepalend.

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleding

RIVU

Om de formatie verder af te bouwen heeft het toenmalige managementteam van het HPA, ultimo 2004 een individuele vervroegde uittreedingsregeling vastgesteld. De regeling geldt voor medewerkers die in 2005 58 jaar of ouder waren en tenminste 10 dienstjaren hadden.

De kosten van de regeling zijn over de financiers verdeeld naar rato van de werkzaamheden, die door de deelnemers op het moment van uittrekking ten behoeve van de desbetreffende financiers werden verricht. De looptijd van deze regeling is van 2005 tot en met 2012. De jaarlasten nemen af, omdat de door de deelnemers aan het HPA gecedeerde FSP bedragen toenemen en het aantal medewerkers afneemt. Ultimo 2009 maken nog 11 medewerkers gebruik van de regeling, eind 2010 nog 9 medewerkers.

Interne overboekingen (van)

Het aandeel medebewind bij Bestuur Algemeen (op pagina 52) is negatief. Dit betreft de verzelfstandiging van een deel van het PDV, GMP+. Hierdoor stijgen bij ongewijzigd beleid de kosten van de autonome financiers en medebewind. Door de overige financiers en het bestuur HPA is expliciet aangegeven dat dit niet gewenst is. Als we een periode van twee jaar beschouwen als een redelijke termijn waarbinnen het HPA en de financiers zich geleidelijk kunnen aanpassen aan de nieuwe organisatorische en financiële situatie, bedraagt het te compenseren bedrag wat PDV beschikbaar moet stellen € 400.000 (€ 270.000 in 2010 en € 130.000 in 2011). Dit bedrag zal lager worden indien GMP+ als externe financier diensten van het HPA af gaat nemen. Het aandeel wat ten gunste moet komen van medebewind is hier opgenomen.

Financieringsoverzicht Medebewind	Begroting 2010	Herziene begroting 2009
Lasten		
<i>Personeel gerelateerde kosten</i>		
Reis-, verblijf- en representatiekosten	8.000	8.000
Huisvestingskosten	5.500	5.300
Bureaunkosten	180.000	180.000
<i>subtotaal personeel gerelateerde kosten</i>	<i>193.500</i>	<i>193.300</i>
<i>Diensten door derden - direct</i>		
Onderhoud geautomatiseerde systemen	150.000	165.000
Steunregeling gedroogde voedergewassen	60.000	60.000
Accountantskosten	45.000	45.000
Nederlandse Algemene Keuringsdienst	30.000	30.000
Overige	5.000	5.000
<i>subtotaal diensten door derden - direct</i>	<i>290.000</i>	<i>305.000</i>
<i>Diensten door derden - doorbelast</i>		
Productschap Akkerbouw	136.300	140.200
Productschap Diervoeder	18.000	18.000
Productschap Wijn	121.900	114.000
<i>subtotaal diensten door derden - doorbelast</i>	<i>276.200</i>	<i>272.200</i>
<i>Overige lasten</i>		
Herstructurering	303.800	594.700
RIVU 2005	89.300	90.000
Overige	2.500	2.500
<i>subtotaal overige lasten</i>	<i>395.600</i>	<i>687.200</i>
Interne overboekingen (van)	6.826.600	7.039.200
totaal lasten medebewind	7.981.900	8.496.900

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleding

Medebewind, Specificatie Interne overboekingen (van)	Begroting 2010		Herziene begroting 2009		Begroting 2009		Rekening 2008	
	totale lasten	aandeel Medebewind	totale lasten	aandeel Medebewind	totale lasten	aandeel Medebewind	totale lasten	aandeel Medebewind
Bestuur & Organisatie								
Bestuur Algemeen	306.500	(206.700)	332.700	-	59.900	-	40.700	-
Bestuur Voorzitter	235.500	-	225.100	-	225.800	-	212.500	-
Bestuur Secretariaat	424.800	99.400	497.700	143.800	482.900	147.800	397.800	87.700
Bestuur Adviseurs	225.000	225.000	-	-	-	-	-	-
<i>subtotaal bestuur & organisatie</i>	1.191.800	117.700	1.055.500	143.800	768.600	147.800	651.000	87.700
Afdelingen								
Communicatie	381.700	25.900	334.000	59.800	374.100	67.000	319.000	57.100
Personeel & Organisatie	693.400	483.200	682.200	412.700	696.500	421.400	724.400	437.200
Interne Auditdienst	506.900	482.400	480.700	452.500	458.500	449.800	392.600	385.100
Juridische- en								
Bestuursangelegenheden	521.100	184.200	502.000	200.900	550.200	199.700	486.000	177.200
Financiën, Planning & Control	1.547.500	911.100	1.627.100	1.045.200	1.582.300	1.029.400	1.597.300	1.058.200
Informatie- en								
Communicatie Technologie	955.000	653.100	935.200	681.500	962.700	701.500	1.004.900	733.200
Facilitaire Dienst	952.500	594.400	1.200.300	726.200	928.000	583.700	1.025.900	687.400
Uitvoering Regelingen	3.693.500	3.353.100	3.698.900	3.297.200	4.068.100	3.733.200	3.927.700	3.615.100
Exploitatie Gebouw	34.500	21.500	32.000	19.400	1.184.200	18.200	1.126.300	33.400
Afdeling Voedsel en voeding	551.600	-	640.800	-	537.500	-	503.800	-
Afdeling Arbeid	625.500	-	630.300	-	533.800	-	495.000	-
<i>subtotaal afdelingen</i>	10.463.200	6.708.900	10.763.500	6.895.400	11.875.900	7.203.900	11.602.900	7.183.900
Overige								
Detachering	-	-	-	-	36.100	-	101.500	15.600
Derden	-	-	-	-	12.600	-	10.500	-
<i>subtotaal overige</i>	-	-	-	-	48.700	-	112.000	15.600
totaal hpa werkorganisatie	11.655.000	6.826.600	1.819.000	7.039.200	12.693.200	7.351.700	12.365.900	7.287.200

I. Toelichting bij begroting van baten en lasten naar geleding

Medebewind, formatieoverzicht

Gemiddelde formatie uitgesplitst naar autonoom en medebewind

(in full-time equivalenten)

	Begroting 2010			Herziene begroting 2009		
	Totaal	Aandeel autonoom	Aandeel Medebewind	Totaal	Aandeel autonoom	Aandeel Medebewind
HPA:						
Voorzitter	1,0	1,0	-	1,0	1,0	-
Secretariaat	5,3	4,1	1,2	5,9	4,2	1,7
Adviseurs	2,0	-	2,0	-	-	-
Afdelingen:						
Communicatie	4,0	3,7	0,3	2,9	2,7	0,2
Personeel & Organisatie	5,8	1,8	4,0	6,1	2,4	3,7
Juridische- en Bestuursaangelegenheden	5,1	3,3	1,8	5,1	3,1	2,0
Interne Auditdienst	5,9	0,3	5,6	5,9	0,3	5,6
Financiën, Planning en Control	19,3	7,9	11,4	20,9	7,5	13,4
Informatie- en Communicatie Technologie	10,4	3,3	7,1	10,7	2,9	7,8
Facilitaire Dienst	6,5	2,4	4,1	9,5	3,8	5,7
Exploitatie Gebouw	10,0	3,8	6,2	10,0	3,9	6,1
Uitvoering Regelingen	56,4	5,2	51,2	61,4	6,7	54,7
<i>totaal afdelingen</i>	<i>123,4</i>	<i>31,7</i>	<i>91,7</i>	<i>132,5</i>	<i>33,3</i>	<i>99,2</i>
Afdeling Voedsel en voeding	5,3	5,3	-	5,3	5,3	-
Afdeling Arbeid	6,0	6,0	-	6,0	6,0	-
Diversen:						
WAO	-	-	-	0,3	0,1	0,2
<i>totaal HPA actief</i>	<i>143,0</i>	<i>48,1</i>	<i>94,9</i>	<i>151,0</i>	<i>49,9</i>	<i>101,1</i>
Bijzondere regelingen:						
Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005	9,4	1,5	7,9	9,9	1,7	8,2
Herstructurering	12,8	3,6	9,2	19,5	6,7	12,8
<i>totaal bijzondere regelingen (niet actief) organisatie</i>	<i>22,2</i>	<i>5,1</i>	<i>17,1</i>	<i>29,4</i>	<i>8,4</i>	<i>21,0</i>
<i>totaal HPA</i>	<i>165,2</i>	<i>53,2</i>	<i>112,0</i>	<i>180,4</i>	<i>58,3</i>	<i>122,1</i>
Overige Productschappen:						
Productschap Akkerbouw	17,0	16,0	1,0	17,3	16,4	0,9
Productschap Diervoeder	8,7	8,6	0,1	20,5	20,4	0,1
Productschap Wijn	5,9	4,8	1,1	6,4	5,3	1,1
<i>totaal overige productschappen</i>	<i>31,6</i>	<i>29,4</i>	<i>2,2</i>	<i>44,2</i>	<i>42,1</i>	<i>2,1</i>
totaal Akkerbouwproductschappen	196,8	82,6	114,2	224,6	100,4	124,2

